

ADVIES Nr. 2.333

Zitting van dinsdag 29 november 2022

Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 april 1989 tot uitvoering van artikel 38, §3bis, derde lid van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers – tweede fase harmonisering maatwerkbedrijven

x x x

ADVIES Nr. 2.333

Onderwerp: Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 april 1989 tot uitvoering van artikel 38, §3bis, derde lid van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers – tweede fase harmonisering maatwerkbedrijven

Bij brief van 27 oktober 2022 heeft de heer F. Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken, de Raad verzocht zich uit te spreken over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 april 1989 tot uitvoering van artikel 38, § 3bis, derde lid van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.

Volgens de toelichting in de brief heeft het ontwerp van koninklijk besluit als doelstelling om de tweede fase van de harmonisering van de maatwerkbedrijven uit te voeren, met ingang van 1 januari 2023. De regering nam daartoe de beslissing in het kader van de begrotingsbesprekingen 2023-2024. De budgettaire kost op jaarbasis wordt geraamd op 12,8 miljoen euro.

Op basis van de beraadslaging door het Uitvoerend Bureau van de Nationale Arbeidsraad heeft de Raad op 29 november 2022 volgend advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

A. Algemeen

Bij brief van 27 oktober 2022 heeft de heer F. Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken, de Raad verzocht zich uit te spreken over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 april 1989 tot uitvoering van artikel 38, § 3bis, derde lid van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.

Volgens de toelichting in de brief heeft het ontwerp van koninklijk besluit als doelstelling om de tweede fase van de harmonisering van de maatwerkbedrijven uit te voeren, met ingang van 1 januari 2023. De regering nam daartoe de beslissing in het kader van de begrotingsbesprekingen 2023-2024. De budgettaire kost op jaarbasis wordt geraamd op 12,8 miljoen euro.

De minister geeft aan dat deze tekst aansluit bij het NAR-advies nr. 2.271 van 21 december 2021 waarin werd gevraagd om zo snel mogelijk werk te maken van een tweede fase, namelijk een volledige inkanteling van de doelgroepwerknemers in categorie 3b voor de structurele vermindering van de patronale RSZ-bijdragen door de hantering van een ruime notie van 'mindervaliden'

Hij verwijst ook ter informatie naar een nota van de beleidscel van de Vlaamse minister van Werk. Deze nota bevat volgens de minister de elementen waarnaar werd gevraagd in het advies nr. 2.271 van 21 december 2021 aangaande de uitvoering van een tweede fase van de harmonisering van de maatwerkbedrijven.

Deze nota geeft een inzicht in de financiële impact voor de Vlaamse en Federale overheid en de besteding van de vrijgekomen middelen.

In het advies nr. 2.271 vroeg de Raad immers om een dergelijke operatie van een volledige inkanteling van de doelgroepwerknemers in categorie 3b te baseren op enerzijds een precieze inschatting van de middelen die voor Vlaanderen vrijkwamen door een besparing op de doelgroepverminderingen en anderzijds een precieze inschatting door de federale overheid van de nettokosten, rekening houdend met de terugverdieneffecten voor de federale overheid van de herinvestering van de regionaal vrijgekomen middelen in de sector.

B. Retroakten

Voor de goede orde en voor een goed begrip brengt de Raad zijn eerdere adviezen in herinnering: advies nr. 2.251 van 19 november 2021 en nr. 2.271 van 21 december 2021.

Deze adviezen hadden betrekking op de eerste fase van de uniformisering van de maatwerkbedrijven, hetgeen betekende dat alle maatwerkbedrijven voortaan onder één categorie, categorie 3, van de structurele RSZ-verminderingen werden gebracht, daar waar zij voorheen onder verschillende categorieën vielen wat betreft de structurele RSZ-verminderingen.

Zo betrof het advies nr. 2.251 een voorontwerp van Programmawet, titel Sociale Zaken, hoofdstuk 2, dat alle maatwerkbedrijven voortaan onder categorie 3 van de structurele vermindering bracht.

Het advies nr. 2.271 betrof het ontwerp van koninklijk besluit dat ervoor zorgde dat de loonmatigingsbijdrage niet verschuldigd is voor de mindervalide werknemers van alle maatwerkbedrijven. Het zorgt er ook voor dat alle maatwerkbedrijven onder de sociale Maribel zullen vallen en dat de specifieke regels voor de beschutte werkplaatsen voor alle maatwerkbedrijven van toepassing zal zijn.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad heeft het ter advies voorgelegde voorontwerp ontwerp van koninklijk besluit en de door de minister in zijn brief bijgevoegde nota inzake de financiële impact voor de Vlaamse en Federale overheid en de besteding van de vrijgekomen middelen grondig onderzocht.

De Raad sprak zich in zijn advies nr. 2.271 van 21 december 2021 uit over de eerste fase, vanaf 1 januari 2022, van de harmonisering van de maatwerkbedrijven en meer in het bijzonder over de uniformisering van de federale regels inzake socialezekerheidsbijdragen en verminderingen voor de maatwerkbedrijven zodat het onderscheid tussen beschutte en sociale werkplaatsen werd opgeheven.

De Raad vroeg aan de regering om zo snel mogelijk werk te maken van een tweede fase met een volledige inkanteling van de doelgroepwerknemers in categorie 3b, door hantering van een ruime notie van mindervaliden. Hij koppelde daar de uitdrukkelijke voorwaarde aan van nagelvaste en transparante waarborgen dat de middelen die door de vermindering van de kost van de regionale doelgroepverminderingen regionaal vrijkomen integraal worden geherinvesteerd in de sector van de maatwerkbedrijven.

De Raad is tevreden dat het onderhavige ter advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit deze tweede fase voor de RSZ-verminderingen uitvoert. Met het oog op bovenvermelde garanties voor integrale herinvestering in de sector van de maatwerkbedrijven vraagt de Raad dat er een akkoord bereikt wordt tussen de bevoegde overheid en de betrokken sectorale sociale partners en met respect voor door de Vlaamse overheid reeds aangegane engagementen.
